

**Suure- Jaani valla  
Sürgavere piirkonna  
külade arengukava  
aastateks 2007-2017**



**SÜDAMEGA SÜRGAVERES**

## Sürgavere piirkonna külade arengukava 2007-2017



### SISUKORD

|                                     |    |
|-------------------------------------|----|
| Sissejuhatav kokkuvõte              | 3  |
| Oleme Eestimaa kaardil!             | 5  |
| Sürgavere visioon                   | 6  |
| Asend                               | 7  |
| Ajalugu                             | 9  |
| Piirkonna elanikud                  | 10 |
| Loodus ja keskkond                  | 12 |
| Infrastruktuur                      | 14 |
| Tööstuse struktuur ja äriettevõtted | 15 |
| Avaliku sektori asutused            | 15 |
| Mittetulundusühingud                | 16 |
| Arengukava seire ja rakendamine     | 18 |
| Tegevuskava perioodiks 2007 – 2017  | 19 |

Lisad:

Lisa 1 Arengukava koostamise aruteludest osa võtnud isikud

Lisa 2 MTÜ Sürgavere Küla Selts üldkoosoleku protokoll nr 1; 25.01.2007. a; arengukava heakskiitmine



## SISSEJUHATAV KOKKUVÕTE

Sürgavere piirkonna arengukava on koostatud mittetulundusühingu Sürgavere Küla Selts eestvedamisel.

Arengudokument koondab Viljandimaa Suure-Jaani valla Epra, Kabila, Kerita, Munki ja Sürgavere külade arengueesmärke ja tegevuskava, mille elluviimine võimaldab seatud sihtideni jõuda.

Piirkondlikku printsiipi on rakendatud, kuna mittetulundusühingu Sürgavere Küla Selts (lühendnimetusena SKS) tegutsemispiirkond hõlmab koostööalas loetletud külasid. Samuti kuulusid need külad kunagise kolhoosi „Kindel Tee” koosseisu. Ollakse harjunud koos tegutsema.

Samaaegselt käesoleva dokumendi koostamisega on käesoleval aastal alustatud neljast omavalitsusest üheks suurvallaks koondunud Suure-Jaani valla arengukava koostamisega aastateks 2007-2015.

Küla arengukava koostamise idee tekkis vajadusest määratleda strateegilised arenguperspektiivid ja -eesmärgid, siduda külaelanike soovid valla arengukavaga, konkretiseerida Sürgavere piirkonna külade tulevikuplaane, motiveerida inimesi kodukohas tegutsema ning süstematiseerida tegevusteks vajalike vahendite taotlemist.

Arengukava perioodiks on valitud 10 aastat. Ajaliselt tundus see sobivaim: mitte liiga lühike, vaid piisavalt pikk aeg, et võimaldada fikseerida kaugemaid eesmärke, arvestades Küla Aja aeglasemat kulgu.

Sürgavere piirkonna külade arengukava koostamisega on tegeletud alates Sürgavere Küla Seltsi loomisest 2005. aasta lõpus. Esimeseks ühiseks mõttetööks oli külaelanike soovide kaardistamine. Vastav küsitlus viidi külaelanike seas läbi 2005. aasta novembris vahetult enne külaseltsi asutamiskoosolekut. Küsitluse tulemusena välja toodud suunad said paljuski käesoleva arengukava aluseks.

2006. aastal on arengukava koostamise raames toimunud mitmeid arutelusid, küsitletud täiendavalt külaelanikke ja peetud asjalikke töökoosolekuid.

Arengukava koostamine on toimunud grupitöödena. Küla hetkeolukorda tutvustavad peatükid on kirjutanud külaseltsi liikmed. Koosolekutel ja töögruppides osalejate nimed on koondatud arengukava lisasse. Täna kõiki oma panuse andnuid vabatahtliku töö eest! Meie arengukava koostamist finantseeris 2006. aasta sügisises projektivoorus Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus Kohaliku omaalgatuse programmi vahenditest.

Külade piirkondlikku arengukava on tutvustatud Suure-Jaani valla mittetulundusühenduste ümarlaual ning see on esitatud kooskõlastamiseks Suure-Jaani Vallavalitsusele.

Sürgavere piirkonna külad loodavad saavutada arengukavale vallavolikogu heakskiidu, et tagada arenguplaanide teostamiseks toetus, arengukava seotus valla arengukavaga ning vajadusel kaasfinantseerimine.

## Sürgavere piirkonna külade arengukava 2007-2017



Vahendid arengukava teostamiseks soovitakse tagada projektide kirjutamisega fondidesse, rahastamisvõimalusi otsitakse Euroopa Liidu programmidest, väga loodetakse Suure-Jaani Vallavalitsuse ja -volikogu toetusele, kuid kasutatakse ka seltsiliikmete vabatahtlikku tööd, annetusi ja seltsi omavahendeid.

Vastutus arengukava täitmise koordineerimise eest jääb Sürgavere Küla Seltsile kui käesoleva arengudokumendi koostamise protsessi ellukutsujale.

Arengukava on läbi vaadanud ja kinnitanud

- |   |                   |
|---|-------------------|
| 1. Sürgavere Küla Selts MTÜ üldkoosolek             | 25. jaanuar 2007  |
| 2. Esitletud valla mittetulundusühenduste ümarlauas | 19. veebruar 2007 |
| 3. Esitatud Suure-Jaani Vallavalitsusele            | 20. veebruar 2007 |
| 4. Esitatud Suure-Jaani Vallavolikogule             | 20. veebruar 2007 |

Raul Espenberg  
Sürgavere külanem



## OLEME EESTIMAA KAARDIL

Adavere, Annivere, Imavere, Jälevere,  
Kirivere, Kobruvere, Kodavere, Koksvere, Koluvere, Kostivere, Kuhjavere, Kuiavere, Kullavere,  
Kurnuvere, Kärevere, Laekvere, Lustivere, Lõhavere, Mustivere, Mällikvere, Olustvere,  
Paasvere, Pahuvere, Palivere,  
Paustvere, Pikevere, Pilistvere, Rausvere, Ruunavere,  
Sargvere, Sauvere, Soomevere, Sulustvere, Särevere, **Sürgavere**, Taadikvere, Tabivere, Tagavere,  
Tõikvere, Tõravere, Tällevere, Unakvere, Univere, Vaimastvere, Vasavere,  
Venevere, Villevere, Vissuvere, Võtikvere...

Oleme Eestimaa kaardil teistega koos ja iseomased!

Tervitades  
sürgaverelased



## SÜRGAVERE VISIOON

Sürgavere piirkond on külaelu edenemisest huvitatud püsielanikega ning arenenud kohaliku ettevõtlusega suhteliselt iseseisev Suure-Jaani valla osa.

Sürgavere:

... on meeldiv, puhas, huvitav ja turvaline elukoht kõigile, beebidest vanuriteni - igal nädalapäeval ja paljudeks aastateks!

... on hea ja mujalgi tuntud külade kogukond, millel on arenenud infrastruktuur. Siin arvestatakse erinevate gruppide huve, hoolitakse üksteisest ja täidetakse seatud eesmärgid, ollakse arenemisvõimelised ja avatud rahvusvaheliseks koostööks.

... on inim-ja loodussõbralik, kultuurne, sportlik, terviseedendust toetav elu- ja töökoht nii põliselanikele kui uutele tulijatele!

... on haritud ja töökas tegutsemishimulistest inimestest tulvil väga ligitõmbavate elu- ja töökohtadega küla!

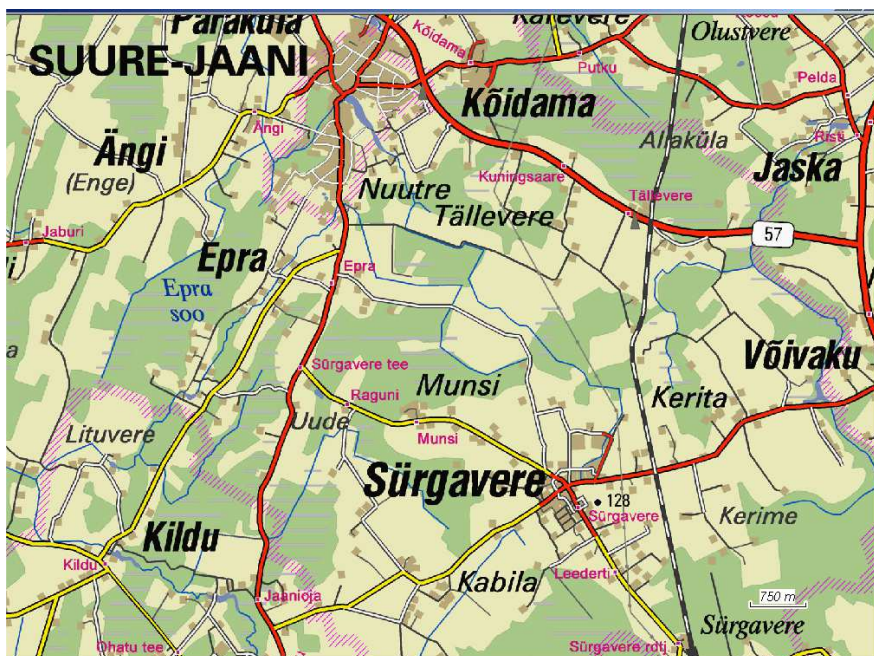
... on töökate inimeste kodu, mis elab, kestab ja areneb temale omasel moel!

**Kommenteeri: [RE1]:** MUUDETUD  
Sürgavere Küla Selts  
Üldkoosoleku protokoll  
03.02.2012 nr. 2



## ASEND

Mittetulundusühingu Sürgavere Küla Selts tegevuspiirkond koondab Sürgavere, Epra, Kabila, Kerita ja Munsi külade arengust huvitatud inimesi. Ühingu asukoht on Sürgavere küla Suure-Jaani vallas Viljandimaal.



Ühingusse kuuluvate külade pindalad on ruutkilomeetrites:

- Munsi 1
- Epra 12
- Sürgavere 11
- Kabila 10
- Kerita 10

KOKKU: 44

## Sürgavere piirkonna külade arengukava 2007-2017



Sürgavere asula lõunaserval asuv Sürgavere mägi (128 m) on Sakala kõrgustiku põhjaosa kõrgeim koht.

Sürgaverest 3 km kaugusel paikneb Sürgavere raudteejaam. AS-ile Edelaraudtee kuuluva Tallinn – Lelle - Viljandi raudteeliini Sürgavere peatus asub 12 km Viljandist ja 139 km Tallinnast.

Suure-Jaani linnast asub Sürgavere 8 km kagusel, maakonnakeskusest Viljandist 18 km kaugusel Põhja-Viljandimaa piirkonnas.

Piirkonda läbivad kohalikud maanteed:

Viljandi – Pärsti – Sürgavere - Epra- Suure-Jaani maantee ja Mudiste- Kobruvere maantee.

Tugimaantee Imavere – Viljandi – Nuia asub Sürgaverest 5 km kaugusel.





## AJALUGU

Epra küla kuulus 1601. a revisjoni andmeil Vastemõisa alla. Vanematel andmetel märgitakse küla Eppekylli nime all. Külas oli 17 talu ja 5 pobulit 5 7/8 adramaaga.

Uudeküla (Uddekyła) kuulus 1624. aastal Vastemõisa alla, kuid oli Poola-Rootsi vaheliste sõdade mõjul ja haiguste tagajärjel tühi. 1638. aastal tulnud siia elama kaks uusasukat: saarlane Hansz ja Peter Haapsalust.

Käliste (Kelist) küla märgitakse 1601. a revisjonis koos Sürgavere külaga, kus oli 14 talu ja 3 pobulit 2 3/8 adramaaga. 1624. aastal oli küla tühjaks jäänud. 1682. a märgitakse Kellisiz, Andrezst, Poyo, Konzsi ja kubjas Tinte, Jürgenit.

Kabila küla Polli talu maadel asunud rahvapärimuse järgi kabel. Arvatavasti on küla selle järgi oma nime saanud. 1559. a revisjonis on Kabila küla Kabella nime all.

Kerita küla on üks vanemaid külasid. 1638. aastal kuulus küla Lõhavere mõisa alla. Kerita küla suurus oli 2 5/8 adramaad. Talu suurus võis olla 1/8 või koguni 1/16 adramaad. Vanimatest taludest märgitakse revisjonides Udde Tõnnest, Rulli Andrezst, Harjo Hansenit ja Abia Hanszu.

17. sajandi alguses kannatas piirkond rängalt Liivimaa pärast peetud Poola-Rootsi sõdades (1624. a olid Käliste, Sürgavere, Uudeküla inimtühjad) ja Põhjasõjas (septembris 1703. a) põletati Sürgavere mõis maha. 1710. a laastas piirkonda katk.

Suure-Jaani ja Viljandi kihelkonnas sündis 1890. aastal Sürgavere vald (Sürgavere ja Lõhavere ühendamisel). Selles vallas oli 250 talundit.

1921. aastal tegutsesid Sürgavere Lugejate Ring, Sürgavere Vabatahtlik Tuletõrje Ühing ja Mudiste-Võhmaküla Vabatahtlik Tuletõrje Ühing. 1921. aastal moodustati Kerite-Kereme Masinatarvitajate Ühing, millega osteti kahe aasta pärast lokomobiiliga rehepeksugarnituur.

Lemmejõel asuvas Tammeveskis valmistati jahu, lõigati laudu ja kanditi palke.

Ühispank loodi 1928. aastal. Sürgavere vallas oli 1935. aastal 1594 elanikku. Talundeid oli 316, nende kasutada oli 7559 ha maad. Üldse oli valla pindala 81 ruutkilomeetrit.

1939. a jaotati Sürgavere vald Taevere, Olustvere ja Vastemõisa valdade vahel.

1950 – 1959 oli piirkond Suure-Jaani rajooni Suure-Jaani külanõukogu valduses.

1992. a kuulus Sürgavere piirkond Suure-Jaani valla alla.

Alates 2006. a kuulume Suure-Jaani, Olustvere ja Vastemõisa valla ning Suure-Jaani linna ühinemisel loodud Suure-Jaani suurvalla alla. Olemasoleva seisuga on Suure-Jaani vald territooriumi poolest Eestis suuruselt teisel kohal.



## PIIRKONNA ELANIKUD

*Mida teevad kõik maakeral elavad inimesed üheaegselt?*

*Vastus: Vananevad.*

Inimeste arv sissekirjutuse järgi novembris 2006. a pärineb rahvastikuregistri Suure-Jaani valla elanike andmetest. See on esitatud ametliku elukoha registreeringu järgi, kuid osa elab mujal ja mõnel kohalikul puudub sissekirjutus.

Tabel. Elanikkonna sooline ja vanuseline jaotus

|           | Kõik kokku | Mehed-poisid | Naised-tüdrukud | 18-aastased ja nooremad | 60-aastased ja vanemad |
|-----------|------------|--------------|-----------------|-------------------------|------------------------|
| Sürgavere | 433        | 206          | 227             | 113                     | 90                     |
| Kabila    | 72         | 35           | 37              | 16                      | 15                     |
| Kerita    | 64         | 32           | 32              | 9                       | 15                     |
| Munsi     | 60         | 30           | 30              | 7                       | 16                     |
| Epra      | 90         | 48           | 42              | 18                      | 15                     |

Peatüki alul esitatud mõistu pärimise vastuse järgi tegutsevad ka Sürgavere piirkonna inimesed - nad vananevad üheaegselt ja jõudsasti. Lapsi on vähe ja neid sünnib vähe.

Sürgaveres tegutseb 20-kohaline lasteaed, kuhu praegu lapsi jagub (piirkonna 0-6-aastaste laste arv 33) ja põhikool, mille kooliõpilaste arv - 88 võiks tunduvalt suurem olla (varasemad aastad 114-124 last õppeaastati).

Ajavahemikul 01.01.1996 – 29.11.2006 on sündinud lapsi alljärgnevalt:

- Sürgavere 55
- Kabila 5
- Kerita 7
- Munsi 3
- Epra 9

**KOKKU 89**

Haridustase on keskealistel ja noorematel valdavalt kesk- või keskeriharidus, vanematel inimestel alg- või põhiharidus. Noori kõrgharidusega inimesi meie küladesse elama ei tule.

Kõrgharidusega on põhiliselt õpetajad ja endise „Kindel Tee“ kolhoosi spetsialistid. On tore, et mitmed inimesed on asunud töö kõrvalt kõrgkooli õppima. Kahjuks on ka noori, kes lahkuvad põhikoolist enne selle lõpetamist või ei lähe pärast põhikooli lõpetamist edasi õppima.

## Sürgavere piirkonna külade arengukava 2007-2017



Tööealisi elanikke on kõige rohkem, järgnevad pensionärid (koos invaliidsuspensionäridega).

Lapsi on elanike hulgas siiski kõige napimalt. Viimastel aastatel on kombeks saanud, et pereisad (ja ka üksikud pereemad) teenivad raha välismaal töötades ja viibivad nädalate ning ka kuude kaupa perest eemal.

Praegusel momendil on neid naisi, kes võiks iivet tõsta, külas väga vähe ja puudu on ka naistele sobivatest töökohtadest.

Kõige rohkem on kahe- ja kolmelapselisi peresid, mõned on paljulapselised ja mõned ühe lapsega.

Ametlikult registreeritud töötuid on vähe, kuid on neid, kes ei soovi tööd teha. Paraku on ka lausa asotsiaalse eluviisiga inimesi.

Töökohti on rahuldavalt ja üsna hea võimalus on tööl käia Viljandi linnas, linn asub 20 kilomeetri kaugusel.

Inimesed käivad linnas tööl ja on ka neid, kes mujalt siia tööle tulevad (sealhulgas mitmed õpetajad), kuid bussiliiklus on vilets ja paljud kasutavad selleks oma autot.

Sissetulekud ühe töötaja kohta jäävad umbes 4000-5000 krooni kanti. Mõned teenivad rohkem ja mõned elavad miinimumpalgast või pensionist.

Piirkonnas on inimesi, kes vajavad hooldamist, on mitmed invaliidsuspensionärid. Abiks on oma pereliikmed või käib hooldusõde.

Loodame väga Sürgavere Küla Seltsi ja naabrite hoolele: vaadake enda ümber ja teatage abivajajatest, sest on neid, kes abi paluma ei lähe. Toetusi küsitakse põhiliselt sügis-talvisel perioodil, kui inimesed vajavad talvepuid ja Sürgavere külas alustab tööd Eesti riigi kõige kallima küttega katlamaja.

Külades on aktiivseid inimesi, kes võtavad osa korraldatavatest üritustest või osalevad erinevates huvialaringides. Tavaliselt on osalejad igal aastal ühed ja samad. On passiivsemaid, keda eriti koos tegutsemas ei kohta. Ei puudu ka virisejad, kelle arust midagi ei tehta või tehtav ei paku huvi.

Probleemiks on see, et väiksematest küladest ei taheta sügis-talvisel pimedal ajal kodust välja tulla, sest kõigil pole autot. Samuti võib huvitegevuses osalemist takistada töötamine meie piirkonnast kaugemal, ilmselt ei raatsi kaugemal töökäijad neid väheseid koduseid tunde aktiivsele seltsielule raisata.

Kui küsida siia elama asunutelt, kuidas neile Sürgavere kandis meeldib, siis vastused on olnud erinevad. Mis on tegelik pale? Tule ja vaata järele – oma silm on kuningas!



## LOODUS JA KESKKOND

### Ligipääs puhtale veele

Sürgavere piirkonnas kasutatakse olme ja tööstuse vajadusteks põhjavett. Vett pumbatakse Sürgavere vanast puurkaevust, mis rajati 1962. aastal ja kuulub OÜ-le Suure-Jaani Sume. Tarbitava vee kvaliteet on halb, kuna torustik on amortiseerunud.

Teine, 1990. aastal rajatud puurkaev ei tööta. Munsi külas on põhjavee tarbimiseks 1962. aastal rajatud OÜ-le Suure-Jaani Sume kuuluv puurkaev. Sürgavere Põllumajandusühistule kuuluvad Epra, Kabila, Kerita ja Lennuki farmi puurkaevud.

Sürgaveres on rajatud tiike viljakuivati ja kaalukoja juurde, mida kasutatakse tuletõrje veevõtukohana. Vana masinapesula kohale rajati 2003. aastal tiik, mis on mõeldud puhke- ja ujumiskohaks. Sürgavere piirkonda jääb ka paisutatud Hommikujärv ja Udujärv, mida kasutatakse ujumiskohana.

### Puhkealad

Puhkealana kasutatakse Sürgavere kultuurimaja haljasala, kuhu on rajatud purskkaevuga tiik. Sürgavere majadevahelisel haljasalal on laste mänguplats.

Sürgaveres asub maastikukaitseala Sürgavere park (2,9 ha), mis on rajatud 1964. aastal. Pargi renoveerimiseks on koostatud projekt. Talvel saavad talispordialade harrastajad kasutada kruusaauku.

Puhkeala võiks rajada endisse kooliaeda, mis on praegu heakorrastamata. Puhkealasad korrastavad külainimesed heakorrapäevadel.

### Loodusvarad

Loodusvaradest on tähtsaim põhjavesi, mis asub 180-235 meetri sügavusel. Põuastel suvedel on siiski kaevud veevaesed. Samuti leidub maapõues kruusa, mida ei kasutata.

Sakala kõrgustiku lavajas-lainjal moreentasandikul on muld kõrge viljakusega. Domineerivad kamarleetmullad ja kamargleimullad. Mullastiku lähtekivimiks on moreen. Sürgavere piirkonda jäävad head põllumaad, mis soodustavad põllumajandust.

Sürgaveres on riigimetsa majandajaks RMK Aimla metskond. Ülekaalus on leht- ja segametsad. Sürgavere lähiumbruse metsades on kümmekond vääriselupaika, mis on võetud kaitse alla valgeselg-kirjurähni ja väike-konnakotka pesitsuskohana. Ära võib märkida ka Jaanisood, kus on liigirikas taimekooslus. Metsade tähtsamad ulukid on metssiga, metskits ja karu. Kalamajandusliku tähtsusega veekogusid piirkonnas ei ole.

## Sürgavere piirkonna külade arengukava 2007-2017



### **Jäätmekäitlus**

Kuni 2002. aastani oli Jaanisoos prügi mahapaneku koht, mis ei vastanud prügila määruse § 68 nõuetele. Prügila suleti ja korrastati. Häbiplekke - mitteametlikke prügikohti on Jaanisoos metsa all praegugi näha.

Jäätmekäitluse teenust osutab AS Cleanaway. Olemas on pakendite ja taara konteiner, paberi ja papi peab praegu panema prügikonteinerisse. Ohtrike jäätmete (majapidamismasinad, metall, akud jne.) kogumist elanikkonnalt teostatakse üks kord aastas. Patareisid võtab vastu Sürgavere kauplus.

Sürgavere heitvete puhastamiseks on keskasulasse rajatud puhastusseade ja biotiik ning Munsile asula septik.

Sürgeveres ja Munsil on kanalisatsioonisüsteem, millega on liitunud enamik majapidamisi.



## INFRASTRUKTUUR

Sürgavere küla läbivad kaks riigimaanteed:

1. Epra- Sürgavere - Klaassepa (7,2 km)
2. Mudiste- Kobruvere (8,0 km)

Enamus külasiseseid teid kuuluvad Suure-Jaani vallale. Sürgavere Põllumajandusühistule ja eraomandisse kuuluvate teede kohta täpsem teave puudub.

Üldine teede olukord on hea, kuid on ka neid teelõike, mis vajaksid kohest remonti, näiteks korterelamute ümbrus. Väga halvas seisukorras on märjal ajal riigimaanteed.

Küla läbivad kaks suuremat elektriliini - 110KW ja 15KW. Küla piiridesse jäävad ka alajaamad, neist suurem on Kanala alajaam, mis rekonstrueeriti 2005. aastal.

Väga halvas seisus on tänavavalgustus, valgustatud on osaliselt keskasula, kaugemal keskasulast valgustus puudub või on see väga halvas olukorras.

Kommunikatsiooni haldamisega tegeleb külas OÜ Suure-Jaani Sume.

On olemas puhastusseadmed, mis vajaksid kiiret rekonstrueerimist.

Pidev probleem on settekaevude ebarahuldav seisukord.

Sürgaveres on keskküttetrassid. Samas on meil vabariigi kalleim hind toasoojaga varustamisel. Ainus võimalus hinda alandada on küttetrassid kiiresti remontida.



## TÖÖSTUSE STRUKTUUR JA ÄRIETTEVÕTTED

2006. a jaanuari seisuga on registreeritud Suure-Jaani vallas ca 120 (Suure-Jaani valla ettevõtete registri andmetel) äriettevõtet. Käesolevas arengukavas käsitletavas piirkonnas tegutseb ca 20 ettevõtet, millest mõned ei ole küll valla ettevõtete registris, kuid omavad antud piirkonnas tegevuskohta. Tööd saab neis ettevõtetes kokku ligikaudu 220 inimest. Tegevusaladest on esindatud nii põllumajandus-, tööstus-, kui teenindusharud.

Põllumajandusettevõtteid on piirkonnas neli. Suurimaks tööandjaks on Sürgavere Põllumajandusühistus, mis on endise väga tugeva "Kindel Tee" kolhoosi õigusjärglane. Ühistus saab tööd ligikaudu 70 inimest. Peamisteks tegevusaladeks on piima tootmine ja müük, veisekasvatus ja heinaseemnekasvatus. Heal järjel on ka piirkonnas tegutsevad talud.

Tööstusettevõtteid on piirkonnas seitse. Esiletoomist väärib kindlasti Sürgavere külas tegutsev AS Eerung. Ettevõtte toodab ja turustab paljudesse Euroopa riikidesse eelkõige puitmööblit ja on tunnustatud kui kaasaegset tootmistehnoloogiat ja juhtimismeetodeid kasutav ettevõtte, mis on leidnud positiivset äramärkimist ka mitmel pool Euroopas. AS-is Eerung töötab ca 80 inimest, kellest üle poole moodustavad siinse piirkonna elanikud.

Tööstusettevõtetest asuvad piirkonnas veel kaevetöid pakkuv ettevõtte OÜ Rammstein, kondiitritööstus (FIE Arved Mälgand), metsatööstuse ja metsamaterjali töötlemisega tegelevad OÜ Leminder ja OÜ Pupsi AZ.

Teenindusettevõtteid tegutseb piirkonnas üheksa, enamusest tegeleb transporditeenuste pakkumisega. Veel tegutsevad siin teenindusettevõtetest OÜ Suure-Jaani Sume, mis varustab Sürgavere küla küttega, kaks Sürgavere külas tegutsevat kauplust, juuksur ja Eesti Posti Sürgavere postkontor.

Kokkuvõtteks võib öelda, et Sürgavere ja selle ümberkaudsete külade elanikud töökohtade puuduse üle kurta ei tohiks. Jääb vaid loota, et neis küldes tegutsevad ettevõtted on piisavalt tegutsemisvõimelised ja eesmärgikindlad, siis on ka küladel tervikuna Elu sees.

## AVALIKU SEKTORI ASUTUSED

Sürgavere külas on avalike teenuste kättesaadavus väga hea, ühtlasi võimaldavad kohapealsed avaliku sektori asutused inimestel kodukülas tööd leida. Kõige enam töötajaid on Sürgavere Põhikoolis, kus lisaks 15 õpetajale töötab 10 inimest majanduspersonalina. Põhikooli juurdeehitusena valminud lasteaias on 4 töötajat ja kohti 20 lapsele. Sürgavere Spordihoones on 2 töötajat, Sürgavere Kultuurimajas, mis hetkel tegutseb samuti spordihoones ruumes, on 1 põhikohaga töötaja ja 4 ringijuhti. Kultuuritöötaja üheks tööülesandeks on ka Sürgavere Noortekeskuse tegevuse koordineerimine. Sürgavere Raamatukogu tegutseb samuti spordihoones. Raamatukogus on 1 töötaja ning seal on ka Sürgavere avalik internetipunkt (AIP). Sürgavere Postkontoris on 4 töötajat. Praegu puudub Sürgaveres võimalus kohapeal arstiabi saada. Avalike teenuste kvaliteetsemaks osutamiseks on oluline leida uued ruumid kultuurimajale ja noortekeskusele. Samuti on äärmiselt tähtis põhikooli säilimine 9-klassilisena.



## MITTETULUNDUSÜHINGUD

**Mittetulundusühing Sürgavere Küla Selts** asutati 25. novembril 2005. a. Ühing koondab Sürgavere, Epra, Kabila, Kerita ja Munki külade arengust huvitatud inimesi. Ühingu asukoht on Sürgavere küla Suure-Jaani vallas Viljandimaal.

Ühingusse kuulub 39 liiget. Juhatus on 9-liikmeline ning valitakse 3 aastaks. Arengukava koostamise ajal koosneb juhatus järgmistest inimestest: 1. Raul Espenberg (Sürgavere küla, juhatuse esimees, külaavanem); 2. Kalev Raba (Sürgavere küla, juhatuse aseesimees, noortetöö); 3. Malle Kukk (Sürgavere küla, üritused ja sport); 4. Eero Jänes (Sürgavere küla, infrastruktuurid); 5. Lauri Sepp (Sürgavere küla, meedia ja reklaam); 6. Aino Viinapuu (Sürgavere küla, projektijuht, töö omavalitsusega); 7. Ain Olesk (Epra küla, finantsaruanded, finantsvaldkond, raamatupidamine); 8. Aarne Ots (Sürgavere küla, külade heakord, talgud); 9. Riina Kukk (Sürgavere küla, sekretär, arhivaar, kroonik).

Seltsi eripärana võib nimetada suurt juhatuse liikmete hulka, mis võimaldab teha tõhusamat tööd külarahva huvide eest seismisel.

MTÜ Sürgavere Küla Selts teeb koostööd kõikide tema eesmärgi toetavate organisatsioonidega, piirkondlike omavalitsustega, firmadega ja üksikisikutega. Selts on Suure-Jaani valla külade ümarlaua liige.

Seltsi põhikirjaline eesmärk on:

1. seista külaelanike huvide eest;
2. koondada külaelanikke ja tugevdada oma tegevusega kogukonna ühtekuuluvust;
3. edendada küla- ja seltsielu;
4. arendada küla infrastruktuuri ja parandada küla elukeskkonda ja heakorda.

Külaliikumise väljundid: talgud, tähtpäevad, peod, aastavahetuspäev, laad, arengupäevad, vastlapäev.

**Klubi „Rukkilill“** kuulus varem Viljandimaa Pensionäride Ühendusse, kuid praegu ollakse Suure-Jaani valla Pensionäride Ühenduse liige. Klubi loodi 1991. a.

Klubis on 66 liiget ja oma 10-liikmeline juhatus, kuhu kuuluvad: Niini Vesikioja (esinaine), Aino Pajo (sekretär), Aino Puu, Elvi Ots, Elle Soopa, Helju Köpp, Raissa Kravtsova, Violetta Allik, Mai Kingisepp, Leida Mihailova.

Eakad on koondunud pensionäride klubi "Rukkilill" juurde. Põhiliselt juhib klubi tööd juhatus.

Traditsioonilised üritused on emadepäev, memme-taadi peod, hooaja lõpu- ja alguspäev, hingedepäeva tähistamine, kaks korda aastas käsitööpäevad. Suuremaks projektiks on olnud Sürgavere naisansambli 50-nda juubeli puhul valmistatud esinemisriided.

„Rukkilill“ teeb omale iga-aastased tööplaanid, mis on kooskõlas kultuurimaja ja küla ürituste plaanidega.

Sürgavere piirkonna külade inimesi kuulub ka **Viljandimaa Lasterikaste Perede Ühendusse**. Selle liikmed saavad olla pered, kus on neli ja enam last. Ühendusel on liikmemaks. On oma kohalikud ja maakondlikud üritused, näiteks on kohapeal korraldatud peredele laagrit.



## Sürgavere piirkonna külade arengukava 2007-2017



Sürgavere küla elanik Heldur Kraaner on Viljandimaa Lasterikaste Perede juhatuse esimees. Liikmeteks on arengukava koostamise ajal piirkonnast neli peret.

Sürgaveres on külarahval võimalus aktiivselt osaleda erinevates ringides, tegeleda isetegevuse ja spordiga.

Koolinoortele on võimaldatud osa võtta mitmesugustest ringidest. Kooli, spordihoone, noortekeskuse ja kultuurimaja juures tegutsevad järgmised valla palgal olevate ringijuhitud huviringid ja treeninggrupid: tantsu-mänguring (juhendaja Helgi Linnas, osalejaid 14), lauluring (juhendaja Kätlin Kink, osalejaid 10), võimlemine tüdrukutele (juhendaja Elle Jänes, osalejaid 12), spordiring (juhendaja Aires Pöder, osalejaid 15), korvpallikool (juhendaja Mart Saar, osalejaid 15), nuputamine (juhendaja Pille Pendonen, osalejaid 11), koorilaul (juhendaja Helve Tähis, osalejaid 27), valgusteatr (juhendaja Kaja Saar, osalejaid 18), võrkpallikool (juhendaja Mati Miilen, osalejaid 7), liikluring (juhendaja Rein Aidak, osalejaid 9), pallimängud (juhendaja Anneli Võsa, osalejaid 12), tüdrukute klubi (juhendaja Kätlin Kink, osalejaid 12), loovtantsuring (juhendaja Katrin Hommik, osalejaid 20), poisteklubi (juhendaja Mati Adamson, osalejaid 9), inglise keele ring (juhendaja Urve Leiten, osalejaid 18), tennisekool (juhendaja Reet Mutso, osalejaid 12), kiikingiklubi (juhendaja Kätlin Kink, osalejaid 7), ornitoloogiaring (juhendaja Aarne Ots, osalejaid 8), tehnikaring (juhendaja Heino Mikkor, osalejaid 10).

Lisaks sellele tegutsevad järgmised täiskasvanuile mõeldud ringid, mille juhendamist tasustab samuti omavalitsus: naisrahvatantsurühm (juhendaja Helgi Linnas, osalejaid 12), veteranide tantsurühm (juhendaja Helgi Linnas, osalejaid 9), näitering (juhendaja Niini Veschioja, osalejaid 9), kangakudumisring (juhendaja Aino Pajo, osalejaid 8), käsitööring (juhendaja Niini Veschioja, osalejaid 11), naisansambel (juhendaja Arli Aidak, osalejaid 9), aeroobika (juhendaja Aurelika Reimann, osalejaid 10), naiste võrkpallikool (juhendaja Arne Miilen, osalejaid 6), meeste võrkpallikool (juhendaja Arne Miilen, osalejaid 10).

Sürgaveres toimuvad traditsioonilised külaüritused on: aastavahetuspäev, vastlapäev, talgud, jaanipäevapäev, Sürgavere küla päev, sügislaad, taidlejate jõulupäev.



## **ARENGUKAVA SEIRE JA RAKENDAMINE**

Sürgavere piirkonna külade arengukava aastateks 2007-2017 on aluseks erinevate eluvaldkondade arengu integreerimisele ja koordineerimisele ning piirkonna külade tasakaalustatud arendamisele. MTÜ Sürgavere Küla Selts juhatus vaatab käesoleva arengukava läbi üks kord aastas hiljemalt iga aasta 1. oktoobriks ning võtab vastu otsuse selle täitmise ja vajadusel muutmise või täiendamise kohta.

Sürgavere piirkonna külade arengukava elluviimist korraldab Sürgavere Küla Selts aastateks 2007-2017 vastu võetud tegevuskava alusel. Tegevuskavas on sätestatud lähiaastate prioriteetsed tegevused ja projektid, mille elluviimise eestvedajaks on MTÜ Sürgavere Küla Selts juhatus.

Sürgavere piirkonna külade arengukavas kajastatud eesmärkide realiseerimiseks arvestatakse finantseerimisel täiendavate katteallikatena lisaks omavahenditele kohaliku omavalitsuse poolse toetusega ning Eesti, välisriikide või rahvusvaheliste organisatsioonide abi- ja koostööprogrammidest (-fondidest) saadavate sihtfinantseeringute ja projektitoetustega, samuti erasektori kaasfinantseeringutega. Kõikide investeeringute tegemisel ning tegevuste planeerimisel on eelistatud tegevused ja objektid, millele on võimalik leida lisaks välisfinantseerimist.